

af saadanne vigtige Varer som Korn, Foderstoffer og Kul, idet Konferencen havde erkendt, at det var en for den skandinaviske Befolkning meget vigtig Ting, at Fragterne paa disse Varer blev nedsat. Denne Opfordring af Skibsrederkonferencen blev i September i Aar gentaget i en Cirkulærskrivelse til alle Rederier. Saa vidt man kan se, er denne Skrivelse udsendt, fordi Rederne mødesaa en Stigning af Fragterne. Der naavde nemlig efter en kortvarig Nedgang været nogen Stagnation i Fragterne, men nu syntes de paa ny at stige, og Rederne har aaabenbart forstaaet, hvorledes dette vilde virke, og udsendte derfor en Cirkulærskrivelse, hvori de udtaler følgende: „Bestyrelserne, som i Hovedtrækkene kan tiltræde Konferencens Udtalelse angaaende den store almindelige Betydning, det vilde have for de skandinaviske Lande, om Fragtsatserne til Skandinavien i nogen Grad kunde begrænses, særlig for saa vidt angaar Korn, Foderstoffer, Kul o. s. v., retter herved en *enstemmig* Opfordring til samtlige Foreningers Medlemmer om at *bidrage til en Begrænsning af Priserne paa de for det store Publikum vigtigste Importvarer* og saaledes efterkomme de Udtalelser, der paa Kongressen fremsattes herom“. Den gode Hensigt i denne Opfordring har maaske virket noget, men den har ikke i Længden været virksom, er ikke virksom nu, for saa vidt som Fragterne nu er større end nogen Sinde.

Med Hensyn til Fragtstigningen er der som Bilag givet nogle Oplysninger, indhenede gennem Statistisk Departement, hvoraf jeg kun skal uddrage 2 Eksempler. Det ene vedrører Transport af Korn fra amerikansk Østkysthavn til skandinavisk Havn. Fragten var i Maj 1914 2/6 sh. pr. qr., i Oktober 1914 efter Krigens Udbrud 5 sh., i Februar 1915, da Rederkonferencen i Gøteborg afholdtes, 14 sh., i September 1915, da Opfordringen paa ny udgik, 12/6 sh. Den 6. Januar 1916 var den 18 Kr. I den sidste Tid har Rederne nemlig for at imødegaa Virkningerne af den lave Pris paa udenlandsk Valuta krævet at faa Betaling i danske Penge. Stigningen fra før Krigen til nu angives altsaa ved disse Tal: 2/6 sh.—18 Kr. pr. qr. Fragten for Kul fra engelsk Østkysthavn til dansk Havn var i Maj 1914, altsaa før Krigen, 4 à 5 sh. pr. Ton, i November 1914 8 sh., i Februar 1915, omkring Rederkonferencens Afholdelse, 20 sh. og nu 19 à 20 Kr. Stigningen for Befordringen af Kul fra engelsk Østkysthavn til Danmark er altsaa betegnet ved Tallene: 4 à 5 sh.—19 à 20 Kr.

Alle Landes Regeringer har selvfølgelig haft deres Opmærksomhed henvendt paa det for Befolkningen meget vanskelige Forhold, som er opstaaet ved disse Fragtstigninger. Disse Fragtstigninger skyldes naturligvis ikke et enkelt Lands Rederes Ønske om at skaffe sig en ublu Fordel, thi det enkelte Lands Redere vilde aldeles ikke være i Stand til at frembringe denne Stigning. Fragtsatsernes Højde er et internationalt Fænomen, fremkaldt af de overordentlige Omstændigheder, Fragtrummetts Begrænsning ved Skibes Ødelæggelse, ved Skibsskaders Inddragelse til Krigsformaal og ved den langvarige Fart, som Skibene nu i Modsætning til tidligere maa foretage, forinden de kommer fra Havn til Havn. Men dette internationale Fænomen, Forhøjelsen af Fragterne paa Havene, har i alle Lande fremkaldt en tilsvarende Situation, en Forhøjelse af Varepriserne, dels direkte ved en Fordyrelse af Varer, der sælges, efter at være naaet til Land, i fuldt forfærdiget Tilstand, dels indirekte ved at fordyre alle de Varer, som fragten paa Raastoffet har indvirket paa. Jeg har nævnt de to typiske Raastoffer, Kul og Korn for derved at vise, i hvilken Grad Fragtforhøjelsen selvfølgelig indirekte har paavirket alle de Virksomheder, som anvender Kul og Korn som Raastoffer.

Alle Regeringer har bestræbt sig for at finde Midler til at tilvejebringe en Bedring af dette Forhold, men der er endnu ikke i noget Land tilvejebragt en Løsning af Spørgsmaalet. Sikkert netop paa Grund af dettes internationale Karakter har det enkelte Land været ude af Stand til at foretage en Tvangsregulering. Nogle Bestemmelser sigtende til at hindre en uheldig Udvikling paa Skibsfartens Omraade er dog truffet her og i andre Lande. Der er her i Landet udstedt et Forbud mod Salg af Skibe til Udlandet for at hindre, at Skibe ukontrolleret bortsolgtes i den Hensigt, at Sælgeren kunde indkassere en øjeblikkelig voldsom Fortjeneste, saaledes at der derved blev en Nedgang i den nationale Tonnage, som der under Krigsforholdene er paa-trængende Brug for, og som heller ikke efter Krigens Afslutning burde være formindsket. Men navnlig af det førstnævnte Hensyn stilles der Krav til Statsmagten om Tilsyn paa dette Omraade. Det danske Skibssalgforbud administreres paa den Maade, at naar det drejer sig om Bortsalg af et ældre Skib, for hvis Vedkommende den paagældende Reder erklærer og skaffer Garanti for, at det vil kunne blive erstattet inden en rimelig Tid, enten under Krigen eller efter